

Stagiunea estivală '74

Am înregistrat cu satisfacție efortul de spornică și continuă preocupare, an după an, față de stagiunea estivală.

Țara noastră posedă o bogată și pitorească tradiție a stagiunilor de vară: marii actori, „bunicii“ teatrului românesc, lepădau odată cu canicula mantia lui Lear și coturnii lui Oedip, pentru ca, uneori, în condițiile neprielnice ale unor grădini de vară (vestite mai ales pentru mititeii și tarafurile lor) să abordeze un repertoriu lejer — de la cupletele lui I. D. Ionescu la „prelucrările“ jucate de Niculescu-Buzău. Gustul pentru teatru, satisfacția artistică, e drept, slujind sărmâne texte naive, dar debitate cu haz, erau susținute de tot ceea ce avea mai bun teatrul românesc.

De-a lungul deceniilor, țara noastră a cultivat (printre puținele în Europa) stagiunile estivale și în altfel de grădini de vară — ingenios amenajate, sub bagheta fie a unor mari autori ca Tudor Mușatescu, sau cei doi Kirijescu (Al. și N.), fie a unor regizori ca Sică Alexandrescu sau I. A. Maican și a celor mai buni comedienți.

Ultimele decenii — înțelegerea actului teatral fiind strins împletită cu problemele și semnificația epocii, spectacolul fiind înțeles, în primul rînd, prin marea sa semnificație educativă, politică — au dus la o nouă înțelegere, de structură, a stagiunii estivale. Bucureștiul, în afara originalei grădini centrale „Boema“, oferă spații apte de joc pe scenele parcurilor „Herăstrău“, „Bălcescu“, „23 August“, și a tradiționalelor „Arene Romane“. Fără îndoială, condițiile tehnice sînt aici limitate, manevrarea unor decoruri complicate e aproape imposibilă, zgomotele orașului împieteză asupra emoției spectatorilor. Iată de ce s-au ridicat probleme speciale privind un repertoriu atractiv, pasionant, cu un bogat conținut de idei. S-a mers pe ideea de a se programa acele spectacole apte a fi văzute în condiții de „aer liber“, nu doar la simpla lor mutare din sală în grădină. Altmînteri, orice spectator ar prefera să vadă spectacolul dorit în cele mai bune condiții — cele oferite de spațiul sălii închise.

Iată numai cîteva din problemele ce se aflau și se află în fața celor care organizează o asemenea stagiune. Mai ales, stagiunea verii sărbătorești 1974, vară care solicită și în plan artistic cele mai bune forțe, cele mai nezăgăzuite elanuri, într-un consens unanim prin efort și realizare a oamenilor de artă cu toți oamenii murcii. În acest plan, vara 1974, în Capitala țării, e firesc să fie vara a tot ce însumează mai bun, mai reușit, ca experiență și totodată ca inițiativă.

În primul rînd, putem afirma că avem de a face cu o stagiune „non-stop“; lunile iulie și august găsesc teatrele la sediile lor în pline întâlniri cu publicul. Semnificativ, cele două săli ale Teatrului Național (dotate cu aer condiționat) sînt deschise iubitorilor de teatru. Mai mult decît atît, zilele 3—10 august marchează o „săptămînă a dramaturgiei românești“ cu titluri ca: Simfonia patetică de A. Baranga, Un fluture pe lampă de Paul Everac, Puterea și Adevărul de Titus Popovici, Simbătă la Veritas de M. R. Iacoban, A opta zi dis-de-dimineață de Radu Dumitru, Într-o singură seară de Iosif Naghiu etc. Multe din teatrele bucureștene se află

prezente cu spectacolele lor selecționate de către juriul Consiliului Culturii și Educației Socialiste la „Festivalul de dramaturgie națională“.

Vor fi oferite publicului bucureștean și o serie de premiere realizate în cinstea marilor evenimente istorice. Să amintim câteva dintre ele: Dreptul la dragoste de T. Bratu și Bălcescu de Cornel Trăilescu, la Operă; un spectacol de poezie patriotică realizat de Ion Cojar și Valiza cu fluturi de I. Naghiu (Teatrul Național); Matca de Marin Sorescu (Teatrul Mic); Cine ucide dragostea de Petru Vintilă (Teatrul Giulești); Piticul din grădina de vară de D. R. Popescu (Teatrul „Nottara“); Cununa soarelui de Nella Stroescu (Teatrul „Țândărică“); un spectacol estradistic realizat de Teatrul „Tănase“ la „Boema“; un altul, folcloric — Țară bogată în frumuseți realizat de către ansamblul „Rapsodia Română“. Teatrul „Țândărică“ mai pregătește un original spectacol „itinerant“ cu Sinziana și Pepelea pentru publicul din cartierele Berceni, Titan și Drumul Taberei.

Semnificativă pentru această vară este și prezența unui adevărat repertoriu de spectacole de sunet și lumină. Impus de câțiva entuziaști pionieri ai genului, „sunetul și lumina“ și-a vădit consistența, viabilitatea, nu numai ca un argument la farmecul nopții de vară, ci și educativ, cu semnificație patriotică. Iată titlurile acestei veritabile stagiuni: Eroii au fost, eroii sînt încă (la Monumentul Eroilor Patriei), Timpul și piatra (la Curtea Veche), Mi-am slujit țara (la Muzeul „Enescu“), Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie (la Rotonda scriitorilor din Cișmigiu), Menestrel în August (în parcul teatrului Giulești). Regizori, actori, maeștri ai luminii și sunetului s-au mobilizat pentru aceste sugestive întâlniri nocturne cu versul, lumina, muzica și piatra dăltuită.

Spectacolul, în diverse forme artistice, e prezent pretutindeni: pe scenele în aer liber (în care apar sute de echipe de artiști amatori, aflați sub auspiciile marelui concurs „Trofeul Arenele Romane“), în întâlniri muzicale și lecturi poetice în biblioteci, în montaje literare și evocări.

Se poate afirma că sîntem martorii, mai bine zis spectatorii, unor ample desfășurări care, prin caratul valorii artistice, prin inventivitate și fantezie, prin folosirea a tot ceea ce este mai valoros pe scena dramatică și lirică, vin să marcheze, prin vibrația perenă a artei, marile evenimente istorice.

Se află în aceste manifestări inclusă poziția de artiști cetățeni a creatorilor de spectacole.

